

Odbor protidrogové politiky

ZÁPIS Z JEDNÁNÍ

Rada vlády pro koordinaci politiky v oblasti závislosti Výbor zástupců regionů

Den: 10.12.2025

Čas: 10:00-13:00

Místo: Zasedací místnost č. 201, Rytířská 539/31, Praha 1 a v online prostoru MS Teams

Přítomni: dle prezenční listiny

Program jednání

1. Představení Analýzy potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb na nadregionální a celostátní úrovni (zástupce ACoRD CZ, z.s.)
2. Souhrnná zpráva o plnění Akčního plánu politiky v oblasti závislosti 2023–2025
3. Aktuální situace v oblasti závislosti v České republice
4. Návrh na změnu konceptu zpráv v oblasti závislosti
5. Druhá výzva dotačního řízení „Protidrogová politika“ Úřadu vlády České republiky v roce 2025: Klíčové podpořené projekty
6. Aktuality z Odboru protidrogové politiky
7. Aktuality z krajů

Průběh jednání

Mgr. Daniel Frič (Oddělení koordinace a financování protidrogové politiky, Úřad vlády České republiky) přivítal členy VZRe a zahájil poslední jednání v r. 2025.

1. Představení Analýzy potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb na nadregionální a celostátní úrovni

Josef Mareš (ACoRD CZ, z.s.) představil projekt *Definování potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb nadregionálního a celostátního charakteru v ČR*, který byl podpořen z dotačního řízení Úřadu vlády České republiky. Předmětem projektu bylo zpracování studie, která definuje potřebnost a dostupnost adiktologických služeb nadregionálního a celostátního charakteru v ČR. Studie se člení na analytickou část a část návrhovou/doporučení. V analytické části došlo k vyhodnocení potřebnosti adiktologických služeb nadregionálního a celostátního charakteru v ČR z pohledu potřebnosti intervencí ve vztahu k cílové skupině a nastavení jejich kapacit. V případě služeb poskytovaných převážně formou informačních a komunikačních technologií (ICT) také jejich časovou dostupnost. Byla definována síť trvalých nadregionálních služeb a rozvojová síť služeb, kde je pro jejich rozvinutí na regionální úrovni potřebná intervence státu, indikátory a byly popsány cílové skupiny. Dále došlo k definování a popisu potřebnosti včetně vyhodnocení potřebnosti a dostupnosti těchto služeb a ke kalkulaci nákladů na zajištění definované potřebnosti.

Návrhová část obsahuje doporučení týkající se žádoucího personálního zajištění a vyčíslení finančních nákladů na zjištěnou potřebnost. Uvedena jsou rovněž doporučení pro zjišťování potřebnosti adiktologických služeb/programů s nadregionálním a/nebo celostátním charakterem.

V neposlední řadě je uveden návrh nástrojů pro průběžné ověřování efektivity nastavení sítě služeb nadregionálního a/nebo celostátního charakteru v ČR.

2. Souhrnná zpráva o plnění Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025

Ing. Lucia Kiššová (ředitelka Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky) informovala o vyhodnocení plnění *Akčního plánu politiky v oblasti závislostí 2023–2025* (dále „Akční plán“). Závěrečné vyhodnocení plnění Akčního plánu bylo realizováno v období květen–listopad 2025. K poskytnutí informací o realizaci aktivit byli vyzváni všichni relevantní aktéři, kteří byli podle Akčního plánu zapojeni do realizace aktivit. Celkem bylo hodnoceno 76 aktivit, z nichž 33 aktivit (43,4 %) bylo splněno, 34 aktivit (44,7 %) bylo splněno pouze částečně a 9 aktivit (11,8 %) nebylo splněno. Celkově bylo na realizaci Akčního plánu vynaloženo 341,2 mil. Kč z předpokládaných 957,5 mil. Kč.

Současně s vyhodnocením Akčního plánu bude Radě předloženo celkem 7 materiálů pro informaci zpracovaných v rámci implementace Akčního plánu. Materiály jsou zaměřené na omezení dostupnosti, optimální zdanění a vymáhání práva v oblasti legálních závislostních produktů a hazardního hraní. Jednotlivé materiály obsahují soubor opatření v oblasti regulace nabídky za účelem ochrany společnosti, zejména dětí a dospívajících před nepřiměřenou dostupností legálních návykových látek a hazardního hraní v ČR. Návrhy by měly být podrobeny politické diskusi s cílem jejich implementace a důrazem na vyváženost přínosů a dopadů pro veřejné zdraví i ekonomiku, mezíresortní spolupráci, odbornou koordinaci a evaluaci dopadů jejich zavedení.

Dále byla zahájena příprava akčního plánu na další období. Cílem je zachovat obdobný styl jako u Akčního plánu na období 2023–2025. Dokument bude obsahovat prioritní témata doplněná textem shrnujícím aktuální situaci a cílový stav, přičemž každé téma bude mít stanoveny specifické cíle, indikátory a konkrétní aktivity. Současně je cílem redukovat počet aktivit.

3. Aktuální situace v oblasti závislostí

Mgr. Pavla Chomynová (Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti ÚV ČR) informovala o aktuální situaci v oblasti závislostí. Situace v oblasti závislostí je převážně stabilní. Denními kuřáky je cca 20 % populace, míra kouření mírně klesá, ale roste užívání alternativních výrobků; kouření souvisí s 16–18 tisíci úmrtí ročně a náklady 100–170 mld. Kč. Spotřeba alkoholu zůstává vysoká, 10 % dospělých pije denně, 600–900 tisíc osob spadá do škodlivého pití, evidováno je 6–7 tisíc úmrtí ročně. Problematické užívání psychoaktivních léků se týká 1,1–1,4 mil. osob, roste počet pacientů v léčbě. Nelegální drogy užívá rizikově cca 47 500 osob, 90 % injekčně; 50–75 úmrtí ročně. Hazardní hraní a digitální závislosti narůstají – v riziku je 2–3 % dospělých u hazardu, 5 % dospělých a až 25 % dospívajících u digitálních technologií, s dopady na duševní zdraví (úzkosti, deprese, sebevražedné myšlenky).

Mgr. Chomynová následně představila výsledky studie ESPAD 2024 (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách). U adolescentů klesá užívání klasických tabákových výrobků, ale roste užívání alternativních produktů. Prevalence pití alkoholu mírně klesá, avšak přibývá rizikové pití, zejména u dívek, které častěji zneužívají léky (dvojnásobek oproti chlapcům), často v kombinaci s alkoholem. Užívání nelegálních drog klesá, nejčastější užívanou látkou je konopí, přibližně 20 % uvádí zkušenost s HHC či kratomem. Digitální závislosti jsou výrazné – 12 % dospívajících je v riziku nadměrného hraní her, 29 % nadužívá sociální sítě, roste hraní hazardní her. Více než 50 % dospívajících vykazuje nízký wellbeing a 14 % je v riziku rozvoje poruch duševního zdraví.

Na závěr byly představeny výsledky studie ESPAD 2024, které Národní monitorovací středisko pro drogy a závislosti (NMS) zpracovalo na úroveň všech krajů. Bylo upozorněno na značné rozdíly

v datech, zejména z důvodu odlišného počtu typů zapojených škol v jednotlivých krajích. V Karlovarském kraji studii nevyplnila žádná škola. Následně byla otevřena diskuze, zda tato data a případně jakým způsobem využít ve Zprávě o nelegálních drogách v České republice 2025.

V diskusi zazněl souhlas se zařazením dat do výroční zprávy, avšak s doplněním vysvětlujícího komentáře pro lepší interpretaci. Byla předběžně domluvena možnost dodatečného sběru dat v Karlovarském kraji za použití stejného dotazníku. KPK nabídli možnost rozesílat dotazníky prostřednictvím krajů, zatímco NMS v současnosti oslovuje školy přímo. Dále bylo doporučeno přesunout sběr dat na jarní termín místo období před letními prázdninami, což by mohlo zvýšit počet zapojených škol.

4. Návrh na změnu konceptu zpráv v oblasti závislostí

Mgr. Chomynová představila návrh na změnu konceptu struktury zpráv v oblasti závislostí. Současný systém každoročního zpracování 6 tematických zpráv a 1 souhrnné zprávy je vzhledem k omezeným kapacitám NMS dlouhodobě neudržitelný. Od r. 2026 se navrhuje přechod na digitální formát zpráv s průběžnou aktualizací dat a online dostupností, prodloužení intervalu některých zpráv na 2–3 roky a realizace minimální varianty (dvě tematické zprávy a souhrnná zpráva ročně) v přechodném období. Výhody digitálního řešení zahrnují flexibilitu a dostupnost pro odbornou i širokou veřejnost, rizikem zůstává nedostatečné personální zajištění NMS.

5. Druhá výzva dotačního řízení „Protidrogová politika“ Úřadu vlády České republiky v roce 2025: Klíčové podpořené projekty

Ing. Kiššová informovala o výsledcích druhé výzvy dotačního řízení v rámci dotačního titulu „Protidrogová politika“ Úřadu vlády České republiky na rok 2025. Druhá výzva byla vyhlášena dne 13. března 2025 s termínem pro podání žádostí do 12. dubna 2025 a s alokací 50 mil. Kč. Celkem bylo podáno 110 projektů s požadavkem 80,6 mil. Kč. Dotační výbor projednal návrhy dne 30. května 2025, následně byla vydána rozhodnutí o poskytnutí dotace. Výzva byla zaměřena na podporu systémových nástrojů prevence a léčby závislostí, zvýšení informovanosti veřejnosti a podporu včasné intervence, včetně rozvoje sítě adiktologických služeb. Konkrétní podpořené projekty a jejich dosavadní výstupy byly prezentovány členům VZRe.

V následné diskusi zaznělo, že informace o projektech by se měly dále šířit, například prostřednictvím krajů. D. Dárek se dotázal na plán pokračování projektů. Ing. Kiššová uvedla, že pokračování závisí na dostupných finančních prostředcích, některé aktivity budou zachovány, jiné nikoli, a část by mělo financovat MŠMT. Systémové projekty by měly být udržitelné. Dále byla otevřena otázka komunikace projektů směrem ke krajským školským koordinátorům prevence. Ing. Kiššová informovala, že je v plánu centralizované distribuování přes MŠMT a uspořádání velkého semináře či konference, kde budou jednotlivé projekty představeny.

6. Aktuality z Odboru protidrogové politiky

Zástupci Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky (dále „OPK“) informovali o aktualitách. Dne 8. listopadu 2025 vstoupila v účinnost vyhláška o psychomodulačních látkách, která stanovuje podmínky pro nakládání s kratomem a jeho extrakty, od tohoto data je kratom možné prodávat pouze v režimu psychomodulačních látek. Prodej stávajících výrobků je povolen do 8. ledna 2026. Dosud bylo vydáno 21 povolení k nakládání s psychomodulačními látkami pro 40 provozoven ([seznam osob oprávněných nakládat s psychomodulačními látkami](#)).

Od 1. ledna 2026 vstoupí v účinnost novela trestního zákoníku, která reviduje trestní politiku vůči společensky málo nebezpečným formám nakládání s návykovými látkami. Dojde k úpravám skutkových podstat trestných činů a ke zmírnění trestních sazeb u vybraných tzv. primárních drogových trestných činů, zejména v případech přechovávání pro vlastní potřebu. Novela dále vyjasňuje, že sušení květu rostliny konopí není považováno za výrobu návykové látky, ale za její zpracování.

Novela dále definovala konkrétní kvantitativní limity pro legální pěstování a držení konopí pro vlastní potřebu osobou starší 21 let. Nově tedy bude pro vlastní potřebu zlegalizováno pěstování až tří rostlin konopí osobou starší 21 let, pokud se tak děje v nemovitosti, kterou vlastní nebo k níž má jiný právní vztah. Pěstování čtyř nebo pěti rostlin bude nadále považováno za přestupek a teprve od více než pěti rostlin bude toto jednání kvalifikováno jako trestný čin. Pro vlastní potřebu pak bude v rámci obydli možné legálně přechovávat až 100 gramů sušiny konopí celkem. Přechovávání v rozmezí 100 až 200 gramů sušiny bude posuzováno jako přestupek a nad 200 gramů již jako trestný čin. Na veřejnosti bude legální přechovávat až 25 g sušiny konopí, mezi 25 a 50 gramů se bude jednat o přestupek a nad 50 gramů o trestný čin. Uvedená legalizace se netýká osob mladších 21 let.

Jednání Výboru Úřadu vlády České republiky pro poskytování účelových dotací pro oblast protidrogové politiky k návrhům dotací na r. 2026 proběhne ve dnech 17.–18. prosince 2025. V předloženém návrhu rozdělení dotací je zachována stejná alokace jako v r. 2025, tedy 415 mil. Kč, ačkoliv se předpokládá rozpočtové provizorium.

V rámci certifikace odborné způsobilosti adiktologických služeb probíhají místní šetření. Všem adiktologickým službám, u nichž zatím neproběhlo místní šetření, budou prodlouženy certifikáty do 31. prosince 2027. Současně probíhá průběžné a závěrečné vzdělávání certifikátorů. KPK byli požádáni o připomínky ke struktuře Výroční zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích za rok 2025. Podněty, které byly obdrženy dříve, budou do struktury zpracovány. OPK během ledna zašle KPK finální verze struktury spolu se žádostí o zpracování výročních zpráv krajů za r. 2025.

NMS úspěšně prošlo certifikačním procesem Agentury Evropské unie pro drogy (EUDA), který proběhl ve dnech 13.–14. května 2025 v Praze, dosáhlo hodnocení „strong capability level“ a obdrželo certifikát platný na 5 let. Certifikace potvrzuje vysokou úroveň schopností NMS a jeho platnost je vázána na institucionální začlenění NMS do OPK.

7. Aktuality z krajů

KPK informovali o aktualitách z krajů. V Ústí nad Labem probíhá stěhování kontaktního centra pro uživatele návykových látek a dalších adiktologických služeb do nové lokality. Situace je komplikována peticí občanů proti umístění služeb v centru města a rovněž ji komplikuje stavební řízení, kdy není jisté, zda bude objekt včas zkolaudován. Na začátku ledna se uskuteční veřejné setkání s občany, kde bude situace projednána. Dále se v Ústeckém kraji očekávají výsledky dvou studií – podrobné výsledky studie ESPAD 2024 v Ústeckém kraji včetně semináře pro pedagogy a *Analýzy potřebnosti a dostupnosti adiktologických služeb v Ústeckém kraji*. V Praze proběhlo setkání svolané na základě podnětu, že v Praze dochází k prodeji syntetických kanabinoidů ve weed shopech a večerkách bez jasných pravidel, přičemž tyto látky mohou snadno získat i děti. Setkání se uskutečnilo za účasti všech relevantních aktérů s cílem najít možnosti, jak eliminovat prodej dětem a vyjasnit si kompetence jednotlivých institucí. Policie deklarovala, že problematika spadá do její gesce. Setkání bude pokračovat i v r. 2026. Ve Zlínském kraji byla zpracována nová *Koncepce politiky v oblasti závislostních chování ve Zlínském kraji na léta 2026-2030*, byla vyhlášena výzva k podání žádosti o dotace z rozpočtu Zlínského kraje a vznikla nová adiktologická služba na Vsetínsku.

Úkoly:

- OPK zašle KPK strukturu Výroční zprávy o realizaci politiky v oblasti závislostí v krajích za rok 2025

V 13:40 bylo jednání ukončeno.

Zapsal: Mgr. Daniel Frič v. r.

Dne: 08. 01. 2026